

Doniyor kitobi — To‘qson oltinchi son

Payg‘ambarlikning Uch Karra Qo‘llanishi: Oxirgi Kunlar Uchun
Payg‘ambarlik Tuzilmasini Ochildirish

Jeff Pippenger
2024-02-29

Uilyam Millerning bashoratli xabarining doirasi butparastlik va undan keyin keladigan papalikdan iborat ikki vayron qiluvchi kuch edi; Future for America’ning bashoratli xabarining doirasi esa butparastlik, undan keyin papalik, undan keyin esa murad protestantizm bo‘lgan uch vayron qiluvchi kuchdir, biroq oxirda ularning barchasi bir vaqtda namoyon bo‘ladi. Millerning bashoratli tushunchasi uchun asosiy bashoratli kalitlardan biri shundan iborat ediki, Doniyor kitobidagi “kundalik” butparastlikning timsoli edi, chunki aynan shu uning bashoratli tushunchasi doirasiga aylangan ikki vayron qiluvchi kuch o‘rtasidagi bog‘liqlikni o‘rnatgan edi. Future for America’ning bashoratli tushunchasi uchun ham asosiy bashoratli kalitlardan biri shundan iboratki, Doniyor kitobidagi “kundalik” butparastlikning timsolidir, chunki butparastlikning tarixiy amalga oshishi Doniyor kitobining o‘n birinchi bobi qirqinchi va qirq birinchi oyatlaridagi voqealar ketma-ketligini belgilab berdi, va bu Future for America’ning bashoratli tushunchasi doirasiga aylandi.

Yangi nur bilan har doim bo‘lgani kabi, 1989 yilda Sovet Ittifoqining qulashi paytida muhrdan ochilgan haqiqatning ilgariylashi ko‘plab turli ovozlardan qarshilikka uchradi. Haqiqatga qarshi ko‘tarilgan bu qarshilik, o‘zgarmas tarzda, haqiqatning yanada ravshanroq tushunilishini yuzaga keltirdi. Danielning o‘n birinchi bobidagi so‘nggi olti oyatda topilgan haqiqatga qarshi o‘sha dastlabki bahslar chog‘ida, Muqaddas Kitobda joylashgan bir necha bashoratli qoidalar 1989 yilda Daniel kitobi muhrdan ochilganda sodir bo‘lgan bilimning ko‘payishini qo‘llab-quvvatlovchi zaruriy dalillar sifatida tan olindi. Hozir biz ana shu qoidalardan birini ko‘rib chiqmoqdamiz; biz uni “bashoratning uch karra qo‘llanilishi” deb ataymiz.

Biz avval bir darajada ayni bir chiziq bo‘lgan, ammo boshqa bir darajada o‘zaro farq qiladigan ikkita uch martalik tatbiqni ko‘rib chiqdik. Rimning dastlabki ikki namoyoni (butparast va papalik), Zamonaviy Rimning uchinchi namoyonini barpo etdi. Bobilning dastlabki ikki namoyoni (Babel va Bobil) esa Zamonaviy Bobilning uchinchi namoyonini barpo etdi. Zamonaviy Rim — Vahiy kitobining o‘n yettinchi bobidagi, Zamonaviy Bobil minib olgan va ustidan hukmronlik qiladigan mahluqdir. Ular kovboy bilan uning oti qanchalik ajralib turadigan bo‘lsa, shunchalik farqlidir, ammo ular o‘zaro ruhiy zino ham qiladilar; shu bois, o‘sha darajada ular birdir. Bashoratning shunga o‘xshash munosabatga ega bo‘lgan yana ikkita uch martalik tatbiqi ham bor.

Ilyosning dastlabki ikki namoyoni (Ilyos va Yahyo Cho‘mdiruvchi) oxirgi kunlarning uchinchi Ilyosini belgilaydi. Shu bilan birga, Ahd Xabarchisi uchun yo‘l tayyorlagan dastlabki ikki xabarchi (Yahyo Cho‘mdiruvchi va William Miller) oxirgi kunlarda Ahd Xabarchisi uchun yo‘l tayyorlaydigan xabarchini belgilaydi. Bashoratning ushbu uch karra qo‘llanilishidan iborat ikki yo‘nalishda e’tirof etilishi lozim bo‘lgan uch muhim nuqta bor.

Birinchi nuqta shundan iboratki, bashoratning uch karra tatbiqlarining ikki qatoridagi haqiqiy tarixiy vakillar mohiyatan ayni bir tarixiy shaxslardir, biroq ikki tasvirdagi ularning maqsadi aniq ravishda turlichadir. Ikkinchi nuqta esa bashoratning o‘zaro chambarchas bog‘liq bo‘lgan bu ikki uch karra tatbiqi o‘rtasidagi farq nimadan iboratligini anglashdir. Bu farq shundaki, Ilyos oxirgi kunlarda tashqi ishni ifodalaydi, Ahd Xabarchisi uchun yo‘l tayyorlaydigan xabarchi esa oxirgi kunlarda ichki ishni ifodalaydi.

E’tibor qaratilishi lozim bo‘lgan uchinchi nuqta shuki, Iso, Alfa va Omega sifatida, uchinchi Ilyosni, shuningdek yo‘lni tayyorlaydigan uchinchi xabarchini ham birinchi va oxirgi Ilyos xabarchisi bilan, hamda Ahd Xabarchisi uchun yo‘lni tayyorlaydigan birinchi va oxirgi xabarchi bilan aynanlashtiradi. Birinchi farishtaning Ilyos xabarchisi bilan uchinchi farishtaning Ilyos xabarchisi birgalikda Ilyosning uchinchi bajo bo‘lishini tashkil etadi, va yo‘lni tayyorlaydigan xabarchi ham birinchi, ham uchinchi farishtalarning harakatlari xabarchisi sifatida ifodalanadi.

Ilyos payg‘ambar Karmel tog‘idagi to‘qnashuvda Xudoning xalqi bilan Zamonaviy Rimning uch tomonlama ittifoqi o‘rtasida yuz beradigan oxirgi kunlardagi qarama-qarshilikning bir tasvirini taqdim etadi.

Karmel tog‘i Isroilning shimoliy qismida, O‘rta yer dengizi sohillari yaqinida joylashgan. U taxminan shimoli-g‘arbdan janubi-sharqqa qarab cho‘zilgan bo‘lib, qariyb 39 mil (63 kilometr) ga cho‘ziladigan salobatli tog‘ tizmasini hosil qiladi. Megiddo vodiysi, shuningdek, Yizreel vodiysi deb ham ataladi, Karmel tog‘ining janubi-sharqida joylashgan. Karmel tog‘i bilan Megiddo vodiysi masofa jihatidan bir-biriga nisbatan ancha yaqin joylashgan. Ular orasidagi to‘g‘ri chiziq bo‘ylab masofa (qush uchgan yo‘nalishda) taxminan 20–25 milni (32–40 kilometrni) tashkil etadi. Karmel tog‘ining g‘arb tomonida O‘rta yer dengizi, Megiddo vodiysi va Yizreel vodiysining sharq tomonida esa Jalila dengizi joylashgan bo‘lib, u Tiberiya ko‘li yoki Kinneret ko‘li nomi bilan ham tanilgan.

Vahiy kitobida Armageddon jangi Megiddo vodiysini ko‘rsatadi, va ilhom payg‘ambarlikni o‘rganuvchilar Vahiy kitobi o‘z xabarini so‘zma-so‘z ma’noda bayon qilmoqda, deb ishonishlarini istamagan; shu bois, Armageddonni (Megiddo) Armageddon deb ataganida, “har” so‘zini ishlatdi; bu so‘z “tog‘” degan ma‘noni anglatadi va shu orqali bu jang ajdarho, hayvon va soxta payg‘ambar dunyoni yetaklaydigan so‘nggi jangning ruhiy tasviri ekanini ravshan ko‘rsatadi.

Yuhanno Magiddoni Armageddon deb belgilab, uni so‘zma-so‘z ma‘nodagi jo‘g‘rofiy joy sifatida tushunmaslik kerakligini aniq ko‘rsatdi, chunki Magiddo vodiylar bo‘lib, unda tog‘lar yo‘q. Uning yaqinida Karmil tog‘i joylashgan bo‘lib, u yerda Ilyosning Axab va Izabelning payg‘ambarlari bilan to‘qnashuvi yuz bergan; shu tariqa Magiddo ham, Karmil tog‘i ham Armageddonning oxirgi jangining timsollari hisoblanadi.

Agar siz Quddus, Karmel tog‘i va Megiddo vodiysi bilan bir uchburchak chizsangiz, Quddus o‘sha uchburchakning janubi-sharqiy burchagida, Karmel tog‘i shimoli-g‘arbda, Megiddo vodiysi esa shimoli-sharqda joylashgan bo‘ladi. Armageddon jangini ramziy tarzda ifodalovchi hudud ikki dengiz bilan chegaralangan bo‘lib, shimol podshohi (Zamonaviy Bobilning fohishasi) dengizlar bilan ulug‘ muqaddas tog‘ orasida o‘z nihoyasiga yetadi. Va o‘sha paytda insoniy sinov muddati

yopiladi.

Lekin sharqdan va shimoldan kelgan xabarlar uni bezovta qiladi; shu bois u ko‘plarni halok qilish va butunlay yo‘qotish uchun ulkan qahr bilan chiqadi. U o‘z saroyining chodirlarini dengizlar orasida, ulug‘ muqaddas tog‘da tikadi; ammo u o‘z nihoyasiga yetadi, va unga hech kim yordam bermaydi. Va o‘sha vaqtda xalqing farzandlari uchun turadigan ulug‘ shahzoda Mikoil qo‘zg‘aladi; va shunday bir kulfat vaqti bo‘ladiki, xalqlar paydo bo‘lganidan to o‘sha vaqtgacha hech qachon bunday bo‘lmagan; va o‘sha vaqtda xalqing, ya’ni kitobda yozilgan holda topilgan har bir kishi, qutqariladi. Doniyor 11:44–12:1.

Ilyosning uch karra tatbiqi Xudoning xalqining shimol podshohi bilan tashqi to‘qnashuvini ifodalaydi; u esa dunyoni Armageddonga yetaklaydigan ajdarho, hayvon va soxta payg‘ambardan iborat uch karra ittifoqning boshidir. Ilyosning ushbu uch karra ittifoqqa timsol bo‘lgan uch dushmani Axab edi; u Vahiyni o‘n yettinchi bobidagi, Bobil fohishasi bilan zino qiladigan va o‘z shohligini fohishaga “bir soat”ga berishga rozi bo‘ladigan o‘n podshohni ifodalovchi shimoldagi o‘n qabilaning podshohi edi; bu esa yakshanba qonuni inqirozining “o‘sha soati”dir. Bobil fohishasi Izabel orqali ifodalangan edi, Izabelning Baal payg‘ambarlari va butazor koinlari esa soxta payg‘ambarni ifodalaydi.

Yakshanba qonuni inqirozi Qo‘shma Shtatlarda tez orada keladigan Yakshanba qonuni bilan boshlanadi va Mikoil oyoqqa turganida nihoyasiga yetadi. O‘sha Yakshanba qonuni kelganda, Vahiy kitobining o‘n sakkizinchi bobidagi ikkinchi ovoz Xudoning boshqa suruvini Bobildan tashqariga chorlaydi. Bobildan chiqishga bo‘lgan da’vatdan sinov muddatining yopilishigacha bo‘lgan davr Bobil fohishasining hukm qilinishi davridir. Bu, shuningdek, Muqaddas Ruh o‘lchovsizlik bilan yog‘diriladigan davrdir. Bu, Tir fohishasi bilan birgalikda hukmronlik qilishga rozi bo‘lgan o‘n podshohning, endi unutilmagan o‘sha fohisha bilan qo‘shhokimlik qilishga kelishgan “soat”idir. Bu Vahiy kitobining o‘n birinchi bobidagi buyuk “zilzila”ning “soat”i bo‘lib, unda bir yuz qirq to‘rt ming kishi bir bayroq sifatida ko‘tariladi.

Yer yuzining u bilan zinokorlik qilib, hashamat ichida yashagan shohlari uning yonayotganining tutunini ko‘rganlarida, u uchun yig‘lab, motam tutadilar; uning azobidan qo‘rqib, uzoqdan turib: “Voy, voy, ey ulug‘ shahar Bobil, ey qudratli shahar! Chunki hukming bir soat ichida yetib keldi”, — deydlar. Vahiy 18:9, 10.

Xuddi Yuhanno ruhiy haqiqatni, literal emas, ko‘rsatish uchun Magiddoni Magiddoning tog‘i (“har”) deb belgilaganidek, Bobil va Tir fohishasining hukmi ham “soat” ichida, shuningdek bir “kun”da sodir bo‘ladigan qilib ko‘rsatilgan.

Shuning uchun uning balolari bir kunda kelur: o‘lim, motam va ocharchilik; va u butunlay olovda kuydirilur, chunki uni hukm qiluvchi Egamiz Xudo qudratlidir. Vahiy 18:8.

1844-yil 22-oktabrdan keyin payg‘ambarlik vaqti endi payg‘ambarlik ma’nosida qo‘llanilmaydi, shu sababli papalik hokimiyatining hukmi bir “soat” ichida, shuningdek bir “kun” ichida sodir bo‘ladigan qilib tasvirlanadi. Uning hukmining “soati” — bu Amerika Qo‘shma Shtatlaridagi yakshanba qonunidan inoyat muddatining yopilishigacha bo‘lgan payg‘ambarlik davridir. Oxirgi kunlardagi Ilyosni ko‘rib chiqishda bu davrni belgilab olish muhimdir, chunki Ilyosning Karmil

togʻidagi jangi Xudoning oxirgi kunlardagi xalqining ichki sinovidan keyin keladi, va jamoat hamda dunyo uchun sinov davri bir xil paygʻambarlik boshlanishlari va yakunlarini oʻz ichiga oladi.

Vahiy kitobining oʻn sakkizinchi bobidagi ikki ovoz ikki jamoatga qaratilgan ikki alohida daʼvatni ifodalaydi. Birinchi jamoat — Vahiy kitobining yettinchi bobidagi bir yuz qirq toʻrt mingdir, daʼvat etilgan ikkinchi jamoat esa Vahiy kitobining yettinchi bobidagi ulugʻ olomondir. Bir yuz qirq toʻrt mingga qaratilgan daʼvat Muqaddas Ruh oʻlchov bilan quyilayotgan paytda beriladi, ulugʻ olomonga qaratilgan daʼvat esa Muqaddas Ruh oʻlchovsiz quyilayotgan paytda beriladi.

“Paygʻambar shunday deydi: ‘Men osmondan tushib kelayotgan, buyuk hokimiyatga ega boʻlgan boshqa bir farishtani koʻrdim; va yer uning ulugʻvorligidan yorishdi. Va u kuchli ovoz bilan qattiq nido qilib dedi: Buyuk Bobil quladi, quladi, va jinlarning maskaniga aylandi’” (Vahiy 18:1, 2). Bu ikkinchi farishta tomonidan berilgan ayni oʻsha xabardir. Bobil quladi, “chunki u barcha xalqlarga oʻz zinosi gʻazabining sharobidan ichirdi” (Vahiy 14:8). Bu qanday sharob? — Uning soxta taʼlimotlari. U dunyoga toʻrtinchi amrning Shabbati oʻrniga soxta shabbatni berdi va Shayton ilk bor Momo Havoga Adanda aytgan yolgʻonni — jonning tabiiy oʻlmasligi haqidagi taʼlimotni — takrorladi. U shunga oʻxshash koʻplab xatolarni keng va uzoqqa yoyib, “insonlarning amrlarini taʼlimot deb oʻrgatdi” (Matto 15:9).

“Iso Oʻzining ommaviy xizmatini boshlaganida, Maʼbadni uning muqaddas narsalarni tahqirlovchi bulgʻanishidan pokladi. Uning xizmatining soʻnggi amallari orasida Maʼbadning ikkinchi bor poklanishi ham bor edi. Xuddi shuningdek, dunyoni ogohlantirish uchun olib boriladigan soʻnggi ishda jamoatlarga ikki alohida daʼvat qilinadi. Ikkinchi farishtaning xabari shunday: ‘Bobil yiqildi, yiqildi, oʻsha buyuk shahar, chunki u barcha xalqlarga oʻz zinokorligining gʻazab sharobidan ichirdi’ (Vahiy 14:8). Va uchinchi farishtaning xabaridagi baland nidoda osmondan bir ovoz eshitiladi: ‘Undan chiqinglar, ey Mening xalqim, toki uning gunohlariga sherik boʻlmanglar va uning balolaridan olmanglar. Chunki uning gunohlari osmonga qadar yetdi, va Xudo uning nohaqliklarini esladi’ (Vahiy 18:4, 5).” Selected Messages, 2-kitob, 118.

Qudratli farishta Vahiy kitobining oʻn sakkizinchi bobining bajo boʻlishida, yaʼni Islomning “sharq shamoli” kirib kelishi bilan 2001-yil 11-sentyabrda Nyu-York shahrining ulkan binolari qulatilgan paytda, osmondan tushib keldi. Soʻng u “baland ovoz bilan qattiq qichqirib, dedi: Ulugʻ Bobil yiqildi, yiqildi va jinlarning maskaniga aylandi.” Shundan keyin toʻrtinchi oyatda osmondan “yana bir ovoz eshitiladi, u shunday deydi: ‘Undan chiqinglar, ey Mening xalqim.’” Bu ikki ovoz “jamoatlarga qilingan ikki alohida chaqiriq”dir. Oxirgi kunlardagi Xudoning ikki alohida jamoati yuz qirq toʻrt ming va buyuk olomon sifatida aniqlanadi.

Yuz qirq toʻrt ming kishining sinov davri uchinchi Qaygʻuning Islomidan boshlanadi; Ishayo uni “sharq shamoli kuni” deb belgilaydi. Oʻsha sinov davri Amerika Qoʻshma Shtatlarida tez orada keladigan yakshanba qonuni va maxluqning tamgʻasining majburiy tatbiq etilishi bilan nihoyasiga yetadi. Maxluq shimol shohining soxta nusxasi, zamonaviy Bobilning boshidir. Bobil Doniyorning yettinchi bobidagi sheridir; Yahudodan boʻlgan itoatsiz paygʻambar esa, Laodikeya Adventizmini ifodalab, Islomning “eshagi” bilan boshlanadigan (2001-yil 11-sentabr) va “sher” (zamonaviy

Bobil) bilan yakunlanadigan davr ichida halok bo‘ladi.

Laodikeya Adventizmining itoatsiz payg‘ambarining “qabri” sifatida tasvirlangan vaqt davrida, yuz qirq to‘rt minglik jamoatga aniq bir da‘vat qilinishi bilan, kechki yomg‘ir o‘lchab beriladi. O‘sha davr tugagach, Amerika Qo‘shma Shtatlaridagi yakshanba qonunini ifodalovchi “buyuk zilzila”ning “soati”da, Vahiy o‘n sakkizning ikkinchi ovozi davri yetib keladi; bu davr shimol podshohining belgisi bo‘lgan yirtqichning belgisi joriy etilishi bilan boshlanadi. Ayni paytda uchinchi Voyning Islom dini murtad dunyo ustiga bosqichma-bosqich kuchayib boruvchi hukmni keltirish uchun ishlatiladi. “Buyuk olomon” jamoatiga qilingan o‘sha ikkinchi aniq da‘vat davomida yuz qirq to‘rt mingliklarning “bayrog‘i” tomonidan e‘lon qilingan xabar “shimol podshohi”ning “belgisi”ni hamda “sharq farzandlari” sifatida tasvirlangan uchinchi Voyning Islomi rolini aniqlab beradi.

Doniyor kitobining o‘n birinchi bobidagi qirq to‘rtinchi oyatda papalik hokimiyatini g‘azablantiradigan va papalikning yakuniy qon to‘kilishini boshlab beradigan xabar “sharqdan kelgan xabarlar” (Islom) va “shimoldan” (hayvonning tamg‘asi) sifatida tasvirlanadi. O‘sha davrda ham, xuddi avvalgi davrdagidek, “sharq shamoli”ning Islom‘i davrni boshlash uchun Amerika Qo‘shma Shtatlari ustiga hukm olib keladi, va davr shimol podshohi “ikki dengiz oralig‘ida va ulug‘ muqaddas tog‘ yonida”, Megiddo vodiysida va Karmel tog‘ida, o‘z nihoyasiga yetganida tugaydi.

Zamonaviy Bobil uchun uning o‘lim to‘shagini (qabri) ifodalovchi hukm davri sharq timsoli bilan boshlanib, shimol timsoli bilan tugaydi; xuddi itoatsiz Laodikyalik payg‘ambar uchun o‘lim to‘shagi jamoatlarga qilingan birinchi aniq da‘vat bilan nihoyasiga yetganidek. Betheldagi yolg‘onchi payg‘ambar bilan Yahudodagi itoatsiz payg‘ambar dafn etilgan qabr (o‘lim to‘shagi) “eshak” va “sher” orasida ifodalanadi.

Ilyos Xudoning oxirgi kunlardagi xalqini ifodalaydi; ular Axab, Izabel va Izabelning payg‘ambarlari bilan ifodalangan uch karrali dushmanga ro‘baro‘ bo‘lgan edilar. Izabel Fiyatira nomli to‘rtinchi jamoatdagi papalik hokimiyatining timsolidir, va Karmilda uning payg‘ambarlari Baal payg‘ambarlari hamda butazor ruhoniylari bilan ifodalangan edi. Baal erkak xudoni ifodalaydi, butazor ruhoniylari esa ayol ma‘buda Ashtorotni ifodalagan; shu tariqa Izabelning soxta payg‘ambarlari erkak va ayoldan tarkib topgan bo‘lib, bu Vahiy kitobida hayvonning surati bilan ifodalangan Jamoat va Davlat birikmasini ifodalaydi.

Amerika Qo‘shma Shtatlari avvalo Amerika Qo‘shma Shtatlarida, so‘ngra esa dunyoda hayvonning suratini tiklaydi, va aynan Amerika Qo‘shma Shtatlari uch karra ittifoqning soxta payg‘ambaridir. O‘n qabilaning shohi Axab Vahiy kitobining o‘n yettinchi bobidagi o‘n shohni, ya‘ni ajdarhoni ifodalaydi, Izabel esa hayvondir. Ilyos Karmal tog‘ida Zamonaviy Bobilning uch karra ittifoqiga qarshi to‘qnashuvda edi; o‘sha yerda Bobil fohishasi unga yordam beradigan hech kim bo‘lmagan holda o‘z nihoyasiga yetadi. Ilyosning uch karra tatbiqi Xudoning oxirgi kunlardagi xalqiga qarshi ko‘tariladigan tashqi to‘qnashuvni ifodalaydi, va Ilyos o‘sha uch hokimiyat bilan bevosita to‘qnashuvda bo‘lgan payg‘ambarni ifodalaydi.

Ilyos haqidagi hikoyaning muhim bir unsuri “yomg‘ir”dir; u to‘qnashuv tarixida yog‘diriladigan keyingi yomg‘irni ifodalaydi. Karmil tog‘idagi to‘qnashuvga olib boruvchi davrda Ilyos, o‘z so‘zidan boshqa hech qanday yomg‘ir bo‘lmashligini ochiq aytgan. Izebil hukmining “soati”ga olib boruvchi davr jamoatlarga berilgan birinchi aniq “ovoz” bilan ifodalangan davrdir. O‘sha “ovoz” 2001-yil 11-sentabrda yetib keldi va o‘sha davrda “yomg‘ir” faqat “o‘lchab berildi”; o‘sha davrda Habakkukning munozarasiga aloqador bo‘lgan keyingi yomg‘ir haqidagi ikki raqobatdosh xabar mavjud edi. Ulardan biri Tammuz uchun yig‘lashning qalbaki xabari bo‘lib, u “tinchlik va xavfsizlik xabari”ni ifodalay edi, ikkinchisi esa Islomning uchinchi Voyi haqidagi haqiqiy xabar edi.

Haqiqiy “keyingi yomg‘ir” xabari uchinchi Voyning Islomga oid o‘rniga asoslangan edi. O‘sha xabar bitta manbadan (ya’ni Future for America’dan) kelib chiqqan edi va tarix haqiqiy xabarning to‘g‘riligini tasdiqlaguncha hamda ayni shunday bir zamonda “tinchlik va xotirjamlik” xabarining nodonligini ham tasdiqlaguncha, bu ikki xabar ustunlik uchun kurashib keldi.

“Doniyor va Yuhanning bashoratlari tushunilmog‘i lozim. Ular bir-birini sharhlaydi. Ular dunyoga har bir kishi tushunishi kerak bo‘lgan haqiqatlarni beradi. Bu bashoratlarda dunyoda guvohlik bo‘lishi kerak. Ular shu oxirgi kunlarda amalga oshishi orqali o‘zlarini o‘zlarini izohlaydi.” Kress Collection, 105.

Ilyosning uch karra qo‘llanishidagi birinchi bajo bo‘lishi, Iso Yahyo payg‘ambar deb tanitgan ikkinchi Ilyos tomonidan tasdiqlanadi. O‘sha ikki guvoh birgalikda uchinchi Ilyosni tasdiqlaydi.

Ular ketayotganlarida, Iso xalqlarga Yahyo haqida so‘zlay boshladi: “Sizlar sahroga nimani ko‘rgani chiqqan edingiz? Shamol silkitadigan qamishnimi? Unday bo‘lmasa, nimani ko‘rgani chiqqan edingiz? Yumshoq kiyimlar kiygan odamnimi? Mana, yumshoq kiyim kiyadiganlar shohlar saroylaridadir. Unday bo‘lmasa, nimani ko‘rgani chiqqan edingiz? Payg‘ambarnimi? Ha, sizlarga aytaman, payg‘ambardan ham ulug‘rog‘ini. Chunki bu o‘sha zotdirki, u haqda yozilgandir: ‘Mana, Men O‘z elchimni Sening yuzing oldidan yuboraman, u Sening yo‘lingni oldingda hozirlaydi’. Darhaqiqat, sizlarga aytaman: ayollardan tug‘ilganlar orasida Yahyo Cho‘mdiruvchidan buyugi chiqmagan; ammo Osmon Shohligida eng kichik bo‘lgan ham undan buyukdir. Yahyo Cho‘mdiruvchining kunlaridan hozirgacha esa Osmon Shohligi zo‘rluk bilan olinmoqda, va zo‘ravonlar uni kuch bilan egallab oladilar. Chunki barcha payg‘ambarlar va Tavrot Yahyogacha bashorat qilganlar. Agar buni qabul qilmoqchi bo‘lsangizlar, kelishi kerak bo‘lgan Ilyos shudir. Eshitadigan qulog‘i bor eshitsin”. Matto 11:7–15.

Biz bu tadqiqotni keyingi maqolada davom ettiramiz.

“Bugun, Ilyos va Yahyo Cho‘mdiruvchining ruhi va qudratida, Xudo tomonidan tayinlangan xabarchilar hukmga mahkum bir dunyoning e‘tiborini sinov muddatining yakunlovchi soatlari hamda Masih Iso Shohlarning Shohi va Rabblarning Rabbi sifatida zohir bo‘lishi bilan bog‘liq holda tez orada yuz berajak tantanavor voqealarga qaratmoqdalar. Tez orada har bir inson tanada qilgan ishlari uchun hukm qilinadi. Xudoning hukm soati kelgan, va yer yuzidagi Uning jamoati a‘zolari zimmasida, go‘yo abadiy halokatning naq chekkasida turganlarni ogohlantirishdek tantanavor mas‘uliyat yotadi. Keng dunyodagi har bir quloq soluvchi inson uchun buyuk kurashda muhokama qilinayotgan, butun insoniyatning taqdirleri osilib turgan

o'sha tamoyillar ravshan qilib ochib berilishi lozim.”

“Inson o'g'illari uchun sinov muddatining ushbu so'nggi lahzalarida, har bir jonning taqdiri tez orada abadiy ravishda hal etilajak bir paytda, osmonu yerning Rabbisi O'z jamoatidan hech qachongidan ham ko'ra uyg'onib, faoliyatga kirishishini kutadi. Masihda qimmatli haqiqatni bilish orqali ozod qilinganlar, Rabbiiy Iso tomonidan O'zining tanlanganlari deb qaraladi, yer yuzidagi boshqa barcha xalqlardan ustun marhamat topganlar hisoblanadi; va U ulardan ularni zulmatdan O'zining ajoyib nuriga chorlagan Zotning maqtovlarini e'lon qilishlarini kutmoqda. Shu qadar saxiylik bilan ato etilayotgan barakalar boshqalarga ham yetkazilishi kerak. Najot haqidagi xushxabar har bir millatga, qabilaga, tilga va xalqqa yetib borishi lozim.”

“Qadimgi payg'ambarlarning vahiylarida ulug'vorlik Egasi bo'lgan Rabbiiy O'zining ikkinchi kelishidan oldingi zulmat va imonsizlik kunlarida O'z jamoatiga alohida nur ato etayotgan Zot sifatida tasvirlangan. Solihlik Quyoshi sifatida U O'z jamoati uzra 'qanotlarida shifo bilan' porlab chiqishi kerak edi. Malaki 4:2. Va har bir haqiqiy shogirdan hayot, jasorat, ko'mak va haqiqiy shifo uchun bir ta'sir tarqalishi kerak edi.”

“Masihning kelishi bu yer tarixining eng zulmatli davrida sodir bo'ladi. Nuh va Lut kunlari Inson O'g'lining kelishidan darhol oldingi dunyo holatini tasvirlaydi. Muqaddas Yozuvlar bu zamonga ishora qilib, Shayton butun qudrati bilan va 'har qanday nohaqlik aldovlari bilan' ish tutishini e'lon qiladi. 2 Salonikaliklarga 2:9, 10. Uning faoliyati bu oxirgi kunlardagi tez sur'atlarda ortib borayotgan zulmat, son-sanoqsiz xatolar, bid'atlar va aldovlar orqali ravshan namoyon bo'lmoqda. Shayton nafaqat dunyoni asirlikda olib bormoqda, balki uning aldanishlari Rabbimiz Iso Masihning nomini tutuvchi jamoatlarga ham xamirturushdek singib bormoqda. Buyuk murtadlik yarim tun zulmatidek chuqur qorong'ilikka aylanadi. Xudoning xalqi uchun bu sinov kechasi, yig'i kechasi, haqiqat yo'lida quvg'in kechasi bo'ladi. Ammo ana shu zulmat kechasidan Xudoning nuri porlab chiqadi.” Payg'ambarlar va Shohlar, 716, 717.